РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/521 НА СЪВЕТА

от 14 април 2020 година

за активиране на спешната подкрепа по Регламент (ЕС) 2016/369 и за изменение на разпоредбите на посочения регламент предвид избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 122, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Кризата с COVID-19, обявена за пандемия от Световната здравна организация (СЗО) на 11 март 2020 г., засегна изключително тежко обществото и икономиката на Съюза, като принуди държавите членки да приемат редица извънредни мерки.

(2) Освен икономическите и социалните последици от пандемията кризата подлага на сериозно изпитание системите на здравеопазване на държавите членки. Държавите членки са изправени пред нарастващо търсене, особено на медицинско оборудване и консумативи, основни обществени услуги и капацитет за производство на такива материали.

(3) Необходими са бързи и разнообразни мерки, за да може Съюзът като цяло да се справи с кризата, като прояви солидарност в условията на ограничения, причинени от бързото разпространение на вируса. По-специално, тези мерки следва да имат за цел опазване на човешкия живот, предотвратяване и облекчаване на човешкото страдание и запазване на човешкото достойнство, когато възникне такава необходимост в резултат на сегашната криза, свързана с COVID-19.

(4) Естеството на избухването на COVID-19 и последиците от него са широкомащабни и транснационални и поради това изискват широкообхватен отговор. Предвидените мерки по Механизма за гражданска защита на Съюза (rescEU), създаден с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]), и по другите съществуващи инструменти на Съюза са ограничени по мащаб и поради това не дават възможност за достатъчен отговор или не позволяват ефективно справяне с широкомащабните последици от кризата с COVID-19 в рамките на Съюза.

(5) Поради това е необходимо да се активира спешната подкрепа по Регламент (ЕС) 2016/369 на Съвета ([2]).

(6) За да се осигури необходимата степен на гъвкавост за гарантирането на продължителна координирана реакция при непредвидени обстоятелства, какъвто е случаят с кризата с COVID-19, например доставка на медицински материали и лекарства, мерки за възстановяване и съответни медицински изследвания, е необходимо да се гарантира, чрез дерогация от член 114, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), че бюджетните задължения, поети по време на периода на активиране, могат да се използват за поемане на правни задължения по време на целия период на активиране. Това следва да не засяга задължението да бъдат покрити и разходите по съответните правни задължения, поети по време на периода на активиране, в съответствие с правилото n+1, установено в същата алинея. Разходите, направени във връзка с такива правни задължения, следва да бъдат допустими за целия период на тяхното изпълнение.

([1]) Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924).

([2]) Регламент (ЕС) 2016/369 на Съвета от 15 март 2016 г. относно предоставянето на спешна подкрепа в рамките на Съюза (ОВ L 70, 16.3.2016 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

(7) За да се гарантират равно третиране и равни условия за държавите членки, е необходимо да се даде възможност разходите да бъдат допустими със задна дата, считано от датата на активирането на спешната подкрепа, включително за действия, които вече са приключили, при условие че са започнали след тази дата.

(8) За да се запази субсидиарният характер на спешната подкрепа съгласно Регламент (ЕС) 2016/369, тя следва да има строго допълващ характер към всяка помощ, предоставена в рамките на други инструменти на Съюза.

(9) В контекста на кризата с COVID-19 стана ясно, че е необходимо да се разшири приложното поле на Регламент (ЕС) 2016/369, за да се осигури финансиране за покриване на спешните нужди от медицинско оборудване и материали, като например вентилатори и предпазна екипировка, химически консумативи за тестове, разходи за разработване, производство и разпространение на лекарства, други консумативи и материали. Следва също така да бъде възможно да се финансират действия в подкрепа на необходимите стъпки за получаване на одобрение за употребата на медицински продукти.

(10) За да се облекчи силният натиск върху медицинския персонал и държавните ресурси поради недостатъчния капацитет на основните обществени услуги и за да се запази жизнеспособността на системата на здравеопазване, следва да бъдат подкрепени финансово или чрез организационни средства временното увеличение на броя и обменът на медицински специалисти, както и лечението на пациенти от други държави членки.

(11) Финансовата подкрепа следва да се използва и за обучението на специалистите в областта на здравеопазването и логистиката във връзка с борбата срещу фалшифицирането на свързаните със здравеопазването консумативи.

(12) Предвид широкомащабните последици от COVID-19 е необходимо бързо и широко включване на всички съответни партньори, включително публични органи, публични и частни доставчици на първични и болнични грижи и домове за възрастни хора. Необходими са дейности за намаляване на натиска върху здравната инфраструктура и за подпомагане на групите от уязвими лица, изложени на риск.

(13) За да се реши проблемът с недостига на доставки, следва да се подпомогне производственият капацитет за основни медицински продукти, като лекарства, диагностични тестове, лабораторни консумативи и предпазна екипировка, и следва да се осигури финансиране за поддържането на запас от такива продукти.

(14) Следва да бъдат подпомогнати с финансови и/или организационни средства допълнителни или алтернативни методи за изпитване с цел увеличаване на капацитета и съответните медицински изследвания.

(15) Възлагащите органи от държавите членки са изправени пред значителни правни и практически трудности при закупуването на доставки или услуги в извънредни ситуации. За да се даде възможност на възлагащите органи да извличат максимална полза от потенциала на вътрешния пазар по отношение на икономиите на мащаба и разпределянето на рисковете и ползите, е от изключително значение да се разширят възможностите на Комисията да закупува от името на държави членки доставки или услуги. Комисията следва да има възможност да провежда съответните процедури за възлагане на обществени поръчки. Когато възлагащ орган на държава членка провежда определени етапи от процедурата за възлагане на обществени поръчки — например подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение или възлагане на отделни поръчки въз основа на динамична система за покупки — този възлагащ орган следва да носи отговорността за етапите, които провежда.

(16) При извънредни ситуации, когато е необходимо да се проведе съвместно възлагане на обществена поръчка между Комисията и един или повече възлагащи органи от държавите членки, следва да се предвиди възможност държавите членки да закупуват, наемат или получават по договор за лизинг изцяло капацитета, за който поръчката е била възложена съвместно.

(17) Комисията следва да може да купува, съхранява, препродава и дарява доставки и услуги, включително да ги отдава под наем, на държави членки или партньорски организации, избрани от Комисията.

(18) Поради това Регламент (ЕС) 2016/369 следва да бъде съответно изменен.

(19) В качеството си на страни по споразумението за съвместно възлагане на обществени поръчки, посочено в член 5 от Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([4]), държавите членки декларират, че са съгласни текущите съвместни процедури за възлагане на обществени поръчки по посочения член да бъдат включени в бързата процедура за възлагане на обществени поръчки, установена в настоящия регламент, при спазване на предвидените в него условия. Видът медицински средства за противодействие, които се възлагат, и разпределянето им сред държавите членки следва да са съобразени със споразуменията, постигнати в рамките на тези текущи процедури.

([4]) Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 2119/98/ЕО (ОВ L 293, 5.11.2013 г., стр. 1).

(20) Незабавното възлагане и изпълнение на договорите, сключени в резултат на процедурите за възлагане на обществени поръчки, проведени за целите на настоящия регламент, е обосновано, като се има предвид изключителната спешност, породена от настоящата здравна криза. За тази конкретна цел е необходимо да се допусне дерогация от специалните разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и Решение №1082/2013/ЕС. При разпределянето на медицински средства за противодействие в рамките на тези процедури за възлагане на обществени поръчки следва да се спазва коефициентът за разпределение, евентуално договорен между държавите членки. Държавите от ЕИП, които са страни по споразумението за съвместно възлагане на обществени поръчки за медицински средства за противодействие, могат да изразят съгласие за тяхното участие в управлявани от ЕС обществени поръчки за възлагане на медицински средства за противодействие да се прилагат правилата и условията, установени в настоящия регламент. Тъй като тези дерогации се въвеждат вследствие на сегашната криза с COVID-19, те следва да бъдат с временен характер и да се прилагат за същия период, за който е активирана и спешната подкрепа съгласно настоящия регламент.

(21) Пълният потенциал на тези мерки ще бъде постигнат само ако медицинските средства за противодействие, осигурени по бързата процедура и съвместните процедури, достигнат до системите на здравеопазването в държавите членки без никакво забавяне. Ето защо държавите членки следва да поддържат движението на основните транспортни потоци по време на пандемията от COVID-19, по-специално чрез определени приоритетни коридори, „зелени коридори“, на граничните пунктове по протежение на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T), и да улесняват въздушните превози на товари. Когато това е необходимо, следва да се използват транспортните ресурси по линия на Механизма за гражданска защита на Съюза. За тази конкретна цел е необходимо да се допусне дерогация от член 1, параграф 6 от Решение № 1313/2013/ЕС.

(22) Предвид ситуацията, свързана с кризата с COVID-19, настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност.

(23) С цел да се гарантират равно третиране и равни условия за държавите членки и да се осигури покритие, независимо кога е избухнала болестта в дадена държава членка, настоящият регламент следва да се прилага от 1 февруари 2020 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Активира се спешната подкрепа по Регламент (ЕС) 2016/369 с цел финансиране на разходите, необходими за справяне с пандемията от COVID-19, за периода от 1 февруари 2020 г. до 31 януари 2022 г.

Член 2

Чрез дерогация от член 114, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, общите бюджетни задължения, които пораждат разходи за оказване на подкрепа съгласно Регламент (ЕС) 2016/369, покриват всички разходи във връзка със съответните правни задължения, поети до края на периода на активиране, посочен в член 1 от настоящия регламент, без да се засяга задължението да бъдат покрити и разходите във връзка със съответните правни задължения, поети по време на периода на активиране, в съответствие с правилото n+1, установено в член 114, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Разходите са допустими от датата на активиране на спешната подкрепа, посочена в член 1.

Чрез дерогация от член 193, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, безвъзмездни средства могат да бъдат отпускани за действия, които вече са приключили преди 15 април 2020 г., при условие че действията са започнали след датата на активиране, посочена в член 1 от настоящия регламент.

Член 3

Регламент (ЕС) 2016/369 се изменя, както следва:

1) Членове 3 и 4 се заменят със следното:

„*Член 3*

Допустими действия

1. Спешната подкрепа по настоящия регламент представлява основана на нуждите реакция в извънредни ситуации, допълваща реакцията на засегнатите държави членки, имаща за цел опазване на човешкия живот, предотвратяване и облекчаване на човешкото страдание и запазване на човешкото достойнство, когато възникне такава необходимост при бедствие, посочено в член 1, параграф 1. Без да се засяга продължителността на периода на активиране, посочен в член 2, параграф 1, спешната подкрепа може да се предоставя и с цел посрещане на нуждите след бедствие или за предотвратяване на повторното му настъпване.

2. Спешната подкрепа, посочена в параграф 1 от настоящия член, може да включва всички действия за оказване на хуманитарна помощ, които отговарят на условията за финансиране от Съюза съгласно членове 2, 3 и 4 от Регламент (ЕО) № 1257/96, и следователно може да включва операции за оказване на подкрепа, спасителни операции и когато е необходимо, операции за защита с цел спасяване и запазване на човешки живот по време на бедствие или непосредствено след това. Тя може да се използва и за финансиране на всякакви други разходи, пряко свързани с предоставянето на спешна подкрепа по настоящия регламент. По-специално, спешната подкрепа може да се използва за финансиране на действията, посочени в приложението.

3. Без да се засяга параграф 4, спешната подкрепа по настоящия регламент се предоставя и прилага в съответствие с основните хуманитарни принципи на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост.

4. Действията, посочени в параграф 2, се предприемат от Комисията или от партньорски организации, избрани от Комисията. По-специално, Комисията може да избере като партньорски организации неправителствени организации, специализирани служби на държавите членки, национални органи и други публични органи, международни организации и техните агенции и когато е целесъобразно и необходимо за изпълнението на дадено действие — други организации и образувания, които притежават необходимия експертен опит или са активни в секторите, свързани с оказване на помощ при бедствия, като например частни доставчици на услуги, производители на оборудване, както и учени и научноизследователски институции. При това Комисията поддържа тясно сътрудничество със засегнатата държава членка.

Член 4

Видове финансови интервенции и процедури за изпълнение

1. Комисията прилага финансовата подкрепа от Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (*). По-специално, финансирането от Съюза на действия за предоставяне на подкрепа по настоящия регламент се осъществява посредством пряко или непряко управление съгласно съответно букви а) и в) от член 62, параграф 1 от посочения регламент.

2. Спешната подкрепа по настоящия регламент се финансира от общия бюджет на Съюза и от вноски, които могат да бъдат направени от държавите членки и от други публични или частни донори като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

3. Финансирането от Съюза на действия за оказване на подкрепа по настоящия регламент, което се осъществява чрез пряко управление, може да бъде предоставено пряко от Комисията без покана за представяне на предложения в съответствие с член 195 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. За тази цел Комисията може да сключва рамкови споразумения за партньорство или да използва съществуващи рамкови споразумения за партньорство, сключени съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96.

4. Когато Комисията провежда операции за оказване на спешна подкрепа чрез неправителствени организации, критериите за финансов и оперативен капацитет се считат за изпълнени, когато има действащо рамково споразумение за партньорство между организацията и Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96.

5. Спешната подкрепа по настоящия регламент може да бъде предоставена под някоя от следните форми:

а) съвместно възлагане на обществени поръчки с държави членки съгласно член 165, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, при което държавите членки могат да закупуват, наемат или получават по договор за лизинг изцяло капацитета, за който поръчката е била възложена съвместно;

б) възлагане на обществени поръчки от Комисията от името на държави членки въз основа на споразумение между Комисията и държави членки;

в) възлагане на обществени поръчки от Комисията като търговец на едро, като Комисията купува, съхранява, препродава или дарява доставки и услуги, като това включва отдаване под наем, на държави членки или партньорски организации, избрани от нея.

6. При процедура за възлагане на обществена поръчка, посочена в параграф 5, буква б), произтичащите от нея договори се сключват по някой от следните начини:

а) от Комисията, при което услугите или стоките се предоставят или доставят на държавите членки или на партньорски организации, избрани от Комисията;

б) от участващите държави членки, при което те пряко закупуват, наемат или получават по договор за лизинг капацитета, който Комисията е придобила за тях чрез поръчка.

7. При процедурите за възлагане на обществени поръчки, посочени в параграф 5, букви б) и в), Комисията прилага правилата на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 спрямо своите собствени поръчки.

_____

(*) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).“;

2) В член 5 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Финансирането от Съюза може да покрива всички преки разходи, необходими за изпълнението на допустимите действия, посочени в член 3, включително закупуването, подготовката, получаването, превоза, съхраняването и разпространението на стоки и услуги в рамките на тези действия, както и инвестиционните разходи за действия или проекти, пряко свързани с постигането на целите на спешната подкрепа, активирана в съответствие с настоящия регламент.

2. Непреките разходи на партньорските организации също могат да бъдат покрити в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.“;

3) Добавя се следното приложение:

„*ПРИЛОЖЕНИЕ*

Допустими действия

Следните действия могат да бъдат финансирани в случай на пандемии с широкомащабни последици:

а) временно увеличение на броя на медицинския персонал, обмен на медицински специалисти, приемане на чуждестранни пациенти или друг вид взаимна подкрепа;

б) разполагане на временни съоръжения за здравни грижи и временно разширяване на съществуващите съоръжения за здравни грижи, за да се облекчи натискът върху съществуващите структури и да се увеличи общият капацитет за здравни грижи;

в) дейности в подкрепа на широко приложение на медицински тестове и подготовка на необходимите стратегии и протоколи за научни изпитвания;

г) създаване на временни съоръжения за поставяне под карантина и други подходящи мерки на границите на Съюза;

д) разработване, производство или закупуване и разпространение на медицински продукти;

е) увеличаване и преобразуване на производствения капацитет за медицински продукти, посочени в буква д), с цел справяне с недостига на доставки;

ж) поддържане на запасите от медицински продукти, посочени в буква д), и тяхното обезвреждане;

з) действия в подкрепа на необходимите стъпки за получаване на одобрение за употребата на медицински продукти, посочени в буква д), ако е необходимо;

и) действия за разработване на подходящи методи за проследяване на развитието на пандемията и на резултатите от приложените мерки за справяне с нея;

й) организиране на *ad hoc* клинични изпитвания на възможни терапии или подходи за диагностика в съответствие със стандартите за изпитванията, договорени на равнището на Съюза;

к) научно валидиране на медицински продукти, включително възможни нови методи за изпитване.

Горният списък не е изчерпателен.“.

Член 4

1. Чрез дерогация от член 1, параграф 6 от Решение № 1313/2013/ЕС целият капацитет на Механизма за гражданска защита на Съюза може да бъде използван в контекста на възлагането и доставката на медицински средства за противодействие в съответствие с процедурите, предвидени в настоящия регламент.

2. Чрез дерогация от член 172, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом)2018/1046, възлагащите органи имат право да изискват доставката на стоки и услуги, считано от датата на изпращане на проектодоговорите, изготвени вследствие на процедурите за възлагане на обществени поръчки, проведени за целите на настоящия регламент. Проектодоговорите се изпращат не по-късно от 24 часа от възлагането.

3. Чрез дерогация от член 172, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Комисията може да изменя договорите, посочени в параграф 2 от настоящия член, когато това е необходимо с цел адаптиране към развитието на сегашната здравна криза.

4. Чрез дерогация от глава 1, раздел 2, точка 30 от приложение I към Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и с цел възлагане на договорите, посочени в параграф 2 от настоящия член, разпоредителят с бюджетни кредити може да обедини съдържанието на доклада за оценка и решението за възлагане в един документ и да го подпише. Електронният подпис, посочен в глава 1, раздел 2, точка 30.1 от приложение I към Регламент 2018/1046, и подписите под последващите договори може да бъдат заменени с потвърждение чрез защитена електронна поща или просто със сканиран подпис.

5. В зависимост от случая предвидените в параграфи 1 — 4 от настоящия член дерогации, както и необходимите дерогации от споразумението за съвместно възлагане на обществени поръчки, посочено в член 5 от Решение №1082/2013/ЕС, се прилагат за всички процедури във връзка с медицински средства за противодействие, независимо дали процедурите са нови или вече са в ход към момента на влизане в сила на настоящия регламент, с цел възлагане въз основа на оценени оферти в срок от 24 часа.

6. Предвидените в настоящия член дерогации се прилагат до 31 януари 2022 г.

Член 5

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 февруари 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 14 април 2020 година.

За Съвета
Председател
G. GRLIĆ RADMAN